

Folketingets Kommunaludvalg

Sagsnr.
2012-03093

Doknr.
42271

Dato
20-12-2012

Folketingets Kommunaludvalg har d.27. november 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 27(alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lars Dohn (EL).

Spørgsmålnr. 27:

"Vil ministeren præcisere, i hvilket omfang et overskud fra kommunale vedvarende energianlæg ((VE) – kommunale vindmøller, solcelleanlæg, brintanlæg, geotermiske anlæg m.v.) kan anvendes til nye kommunale VE-anlæg, energibesparende projekter og energirenovering af kommunal ejendom?"

Svar:

Følgende udtalelse er indhentet fra Klima-, Energi- og Bygningsministeriet:

"Den nuværende afgrænsning af, hvad kommunerne kan deltage i på elforsyningsområdet, er foretaget af Folketinget i 2008, hvor de nugældende regler om kommuners deltagelse på elforsyningsområdet blev gennemgået, og loven blev præciseret med bemærkninger, der senere dannede baggrund for bekendtgørelse nr. 1133 af 27. november 2008, som positivt oplister, hvad kommunalt ejede el-produktionsvirksomheder kan deltage i ud over deres hovedvirksomhed, som nært tilknyttet virksomhed til hovedvirksomheden. Der er ikke siden sket ændringer, som kan antages, at ville kunne føre til et nyt syn på kommunernes rolle på dette område.

Som kommunal deltager i el-produktion vil en kommune være omfattet af elforsyningslovens modregningsregler i §§ 37 og 37a. De nævnte bestemmelser i elforsyningsloven sætter, sammen med § 4, rammerne for, hvilke aktiviteter der kan placeres i et el-producerende selskab eller etableres i forbindelse med selskabet, og har til formål at sikre, at der ikke bruges el-midler til aktiviteter, der ikke er omfattet af elforsyningsloven – medmindre der sker modregning i bloktilskuddene.

Overskuddet fra en kommunal el-produktion vil således kunne bruges til tilsvarende hovedvirksomhed og nært tilknyttet virksomhed til hovedvirksomheden – og midlerne kan også benyttes indenfor en forsyningskoncern, så længe der ikke anvendes midler til aktiviteter omfattet af vandsektorloven eller til affaldshåndtering.

I forhold til overskud fra f.eks. el-produktion fra vindmøller og solceller, vil dette f.eks. kunne anvendes til nært tilknyttet virksomhed til hovedvirksomheden, herunder anvendelse af produktionsanlæggene som demonstrationsanlæg, og til forsknings-, udviklings- og demonstrationsvirksomhed vedrørende hovedvirksomheden. Den nævnte bekendtgørelse om nært tilknyttet virksomhed (1133 af 27. november 2008) er udformet som en positivliste over aktiviteter, som kommunerne kan deltage i på elforsyningsområdet, udover hovedvirksomheden på området.

El-midlerne i f.eks. kommunalt ejede vindmøllesekskaber kan således kun bruges til andre formål end de nævnte, hvis midlerne trækkes op i kommunekassen og delvist modregnes i bloktilskuddene, inden midlerne benyttes.

Med hensyn til energibesparelsesindsatsen er denne placeret, som en opgave for elnetselskaberne, men altså ikke som en del af handels- eller produktionsvirksomhed, eller hertil nært tilknyttet virksomhed.”

Jeg kan henholde mig til udtalelsen fra Klima-, Energi- og Bygningsministeriet.

Supplerende skal det bemærkes, at det fremgår af udtalelsen fra Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, at elforsyningslovgivningen i vid udstrækning regulerer, hvad elforsyningsmidler kan bruges til.

Da elforsyningslovgivningen således regulerer spørgsmålet om anvendelsen af elforsyningsmidler, skal spørgsmålet ikke vurderes på grundlag af de uskrevne grundsatninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler, idet disse regler kun finder anvendelse i det omfang, spørgsmålet ikke er reguleret i den skrevne lovgivning.

Geotermiske anlæg er ikke omfattet af elforsyningslovgivningen, idet der er tale om varmforsyningsvirksomhed. Økonomi- og Indenrigsministeriet skal i den anledning oplyse følgende: Det antages efter kommunalfuldmagtsreglerne, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiell virksomhed. Det antages dog, at kommuner som en modifikation til ovennævnte udgangspunkt lovligt kan varetage forsyningsvirksomhed, herunder varmforsyningsvirksomhed.

En kommunes engagement i forsyningsvirksomhed på grundlag af kommunalfuldmagtsreglerne kan kun ske, hvis formålet er opfyldelse af det lokale behov for forsyningsgoderne. Formålet må ikke være at søge at opnå en økonomisk gevinst til kommunens kasse. Det er således en grundlæggende regel, at en kommune ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje. Der er derfor ikke adgang til efter kommunalfuldmagtsreglerne at drive virksomhed med fortjeneste for øje. Dertil kommer, at hvile-i-sig-selv princippet, som efter kommunalfuldmagtsreglerne gælder på forsyningsområdet, ej heller muliggør sådan fortjeneste.

Om hvile-i-sig-selv princippet efter kommunalfuldmagtsreglerne bemærkes, at det indebærer, at forsyningsvirksomhedens indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere, samt at der skal være klar adskillelse mellem kommunens økonomi og den pågældende forsyningsvirksomheds økonomi. Baggrunden for princippet er, at en kommune ikke uden lovhjemmel må anvende sin forsyningsvirksomhed til at forøge sine indtægter (et forbrugerbeskyttelseshensyn), ligesom en kommune ikke må bruge sine skatteindtægter til at give tilskud til den eventuelt begrænsede kreds af kommunens borgere, som får forsyning fra den kommunale forsyningsvirksomhed (hensynet til kommunens skatteydere).

Navnlig med hensyn til geotermiske anlæg bemærkes følgende:

Efter § 20 b i varmforsyningsloven kan blandt andet geotermiske anlæg, som leverer energi til et kollektivt varmforsyningsanlæg, indkalkulere et overskud i prisen for de i § 20 nævnte ydelser. Det er i bemærkningerne til bestemmelsen blandt andet anført, at et overskud, som et forbrugerejet eller kommunalt ejet anlæg opnår i kraft af sit ejer- eller medejerskab af et anlæg, der er omfattet af § 20 b, skal indgå ved fastsættelse af indtægtsrammen for anlægget efter § 20 a, stk. 4.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ikke tidligere haft lejlighed til at tage stilling til, hvad § 20 b i varmforsyningsloven indebærer i forhold til kommuners mulighed for at

drive varmforsyningsvirksomhed med fortjeneste for øje. Ministeriet finder imidlertid, at det ikke med den fornødne klarhed kan lægges til grund, at § 20 b giver kommuner hjemmel til at drive virksomhed med fortjeneste for øje, og således at fortjenesten ikke kommer forbrugerne til gode. Hvis det imidlertid sikres, at et overskud kommer forbrugerne til gode, for eksempel fordi et eventuelt overskud bliver indregnet i indtægtsrammen for de kommunale aktiviteter og dermed vil komme forbrugerne til gode, må det antages, at en kommune lovligt kan sælge ydelser fra det geotermiske anlæg med det i § 20 b nævnte overskud.

Det følger af ovenstående, at et overskud fra kommunale geotermiske anlæg alene vil kunne anvendes til investeringer i VE-aktiviteter eller –anlæg i det omfang, det kommer de pågældende forbrugere til gode.

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager